

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

กสม. ร่วม ม.ขอนแก่น

เปิดศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
อำนวยความสะดวกประชาชนเข้าถึงกระบวนการเรียกร้องสิทธิฯ ในภูมิภาค

เมื่อวันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) ร่วมกับ มหาวิทยาลัยขอนแก่น จัดพิธีเปิด ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในการนี้ได้รับเกียรติจาก **นายวัช ติงสมิตร** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และ **ผู้ช่วยศาสตราจารย์ลิขิต อมาตยคง** รองอธิการบดีฝ่ายทรัพยากรบุคคล มหาวิทยาลัยขอนแก่น เป็นประธานในพิธีเปิดศูนย์ฯ โดยมี **นางฉัตรสุดา จันทรดียิ่ง** **นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์** และ **นายแพทย์ สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย** กรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติ พร้อมด้วย **นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ** เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางสาววราณี เจนาคม** รองเลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าร่วมด้วย โครงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ระดับภาค เป็นไปตามหลักการปารีส (Paris Principles) อันเป็นหลักการสำหรับสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ได้กำหนดบทบาทสำคัญของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติไว้ ๔ ประการ ได้แก่ ๑) การส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๒) การให้คำปรึกษาด้านสิทธิมนุษยชน ๓) การเฝ้าระวังสถานการณ์สิทธิมนุษยชน และ ๔) การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย เพื่อให้ประชาชนได้รับการคุ้มครองและส่งเสริมสิทธิมนุษยชนได้อย่างทั่วถึง และสามารถเข้าถึงได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กิตติบดี ไยพูล คณบดีคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวว่า สืบเนื่องจาก กสม. มีนโยบายในการจัดตั้งศูนย์ฯ ระดับภาค ในสถาบันอุดมศึกษา ที่ได้จัดทำบันทึกข้อตกลงความร่วมมือด้านสิทธิมนุษยชนร่วมกับสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ สำหรับภาคตะวันออกเฉียงเหนือเห็นควรให้จัดตั้ง ณ คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ ๑) เพื่อให้มีศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชนในภูมิภาค อันเป็นประโยชน์ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนให้ประชาชนในพื้นที่เข้าถึงได้ง่าย ๒) เพื่อให้การรับเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ รวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ๓) เพื่อให้การประสานการทำงานระหว่าง กสม. กับภาคส่วนต่าง ๆ ในพื้นที่เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และ ๔) เพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจด้านสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชน

อ่านต่อหน้า ๒

สารบัญ

กสม. ร่วม ม.ขอนแก่น เปิดศูนย์ศึกษา
และประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
อำนวยความสะดวกประชาชนเข้าถึง
กระบวนการเรียกร้องสิทธิฯ ในภูมิภาค
มุมสะท้อน

๑

๒

๒๐ กุมภาพันธ์
'วันยุติความรุนแรงต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ'

ภาพกิจกรรม

ชาวบ้านร้อง กสม. ตรวจสอบการเดินหน้า
'เขื่อนท่าแซะ' และการคุกคามสิทธิเสรีภาพ
ประชาชน ๙ ปีมติ ครม. สั่งชะลอโครงการ
ไม่เป็นผล

๓

๔

๕

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง เจตจำนงสุจริต
ในการบริหารงานและการปฏิบัติราชการ

UNODC ถวายตำแหน่งทูตสันถวไมตรี
ด้านหลักนิติธรรมประจำภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้แด่พระเจ้าหลานเธอ
พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

๗

๘

มุมมองก่อน

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ร่วมกันเปิด ‘ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ’ อันถือเป็นก้าวอย่างที่สำคัญในการขับเคลื่อนงานสิทธิมนุษยชน ให้ขยายไปในภูมิภาคเพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนให้เข้าถึงกระบวนการร้องเรียนด้านสิทธิมนุษยชนได้สะดวกรวดเร็วขึ้น ทั้งเป็นการส่งเสริมพลังภาคีเครือข่ายด้านสิทธิมนุษยชนในพื้นที่ภาคอีสานในการปฏิบัติงานด้านสิทธิฯ ร่วมกันต่อไป

มุมมองสิทธิฉบับนี้จึงนำเสนอสาระสำคัญจากพิธีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและประสานงานฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดังกล่าว ย้อนรำลึกถึงเหตุการณ์วันยุติความรุนแรงต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ ความคืบหน้าของการร้องเรียนและประเด็นในการคัดค้านโครงการพัฒนาของรัฐ ‘เขื่อนก้าแซะ’ จังหวัดชุมพร รวมทั้งประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เรื่อง เจตจำนงสุจริตในการบริหารงาน และการปฏิบัติราชการ เพื่อให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐ – ๒๕๖๔) ต่อไป

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

มุมมองสิทธิ

ปีที่ ๑๖ ฉบับที่ ๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.)

ประธานกรรมการ :	นายวัส ติงสมิตร
กรรมการ :	นางฉัตรสุดา จันทรดียิ่ง
	นางประกายรัตน์ ต้นธีรวงศ์
	นายสุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย
	นางอังคณา นิละไพจิตร
	นางเตือนใจ ดีเทศน์
	นายชาติชาย สุธงกิจ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

เลขาธิการ :	นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ
รองเลขาธิการ :	นางสาววารุณี เจนาคม
	นายบุญเกื้อ สมนึก
	นางสาววรรณา กอบศิริกาญจน์

“มุมมองสิทธิ” เป็นจดหมายข่าวของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ จัดทำเพื่อเป็นสื่อกลางในการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับสิทธิมนุษยชน การนำข้อความหรือเรื่องราวบางส่วนหรือทั้งหมดไปเผยแพร่โปรดอ้างถึงแหล่งข้อมูล ขอเชิญผู้สนใจส่งความคิดเห็นและบทความเพื่อเผยแพร่ข่าวสารด้านสิทธิมนุษยชน ทั้งนี้ เรื่องที่ได้รับการพิจารณาลงพิมพ์ ขอสงวนสิทธิ์ในการปรับปรุงข้อความเพื่อความเหมาะสมในการจัดพิมพ์

บทความ/ข้อความ หรือความคิดเห็นใดๆ ที่ปรากฏอยู่ในจดหมายข่าว “มุมมองสิทธิ” เป็นความคิดเห็นส่วนตัวของผู้เขียน ซึ่งคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ และกองบรรณาธิการไม่จำเป็นต้องเห็นพ้องด้วย

โดยช่วงบ่ายวันดังกล่าว มีการเสวนาเรื่อง “ภาพหวังอนาคตการทำงานของเครือข่ายในพื้นที่เชื่อมโยงกับศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน” โดยผู้แทนภาคประชาสังคม ภาครัฐ และภาคสถาบันการศึกษา

นายสุวิทย์ กุหลาบวงศ์ เลขาธิการคณะกรรมการประสานงานองค์กรพัฒนาเอกชน (กป.อพช.) ภาคอีสาน กล่าวว่า ปัจจุบันประชาชนในพื้นที่โครงการพัฒนาต่าง ๆ ถูกละเมิดสิทธิจากกฎหมายหรือคำสั่งของรัฐ การตั้งศูนย์ฯ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือจึงถือเป็นงานยุทธศาสตร์ที่จะเปิดพื้นที่ให้ประชาชนในภูมิภาคเข้าถึงการใช้สิทธิได้มากขึ้น โดยศูนย์ฯ ควรมีบทบาทสนับสนุนภาคประชาชน เช่น ส่งเสริม

ให้มีส่วนร่วมในการปกครองและการใช้อำนาจรัฐและมีกลไกประสานการทำงานกับภาคประชาสังคม

นายพงศ์จิรวิทย์ รวยร่ำ ผู้ทรงคุณวุฒิประจำคณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น กล่าวว่า ตนคาดหวังว่าในระยะแรกศูนย์ฯ แห่งนี้จะเป็นศูนย์รวมในการให้คำปรึกษาปัญหาด้านสิทธิมนุษยชน ซึ่งมีคณะนิติศาสตร์คอยสนับสนุนเพื่อแก้ปัญหาให้พี่น้องประชาชนได้ ส่วนในระยะยาวจะมีบทบาทได้มากเพียงใดขึ้นอยู่กับทุกภาคส่วน และประชาชนเองที่จะต้องช่วยกันขับเคลื่อนต่อไป

ขณะที่**นายสุรสิทธิ์ โกศลนาวัน** อดีตกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ชุดที่ ๑ กล่าวว่า การทำงานด้านสิทธิมนุษยชนจะต้อง

อาศัยความเข้าใจในความเป็นมนุษย์ของผู้อื่น ทั้งในมุมของภาครัฐและภาคประชาชน ทำอย่างไรให้ประชาชนคิดว่าศูนย์ฯ จะเป็นที่พักเมื่อยามเดือดร้อนได้ ดังนั้นกระบวนการดำเนินงานที่เป็นมิตรกับประชาชนจึงเป็นสิ่งสำคัญ และหวังให้เกิดขึ้นกับศูนย์ฯ แห่งนี้

ศูนย์ศึกษาและประสานงานด้านสิทธิมนุษยชน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ตั้งอยู่ที่**คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตำบลในเมือง อำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น** เปิดให้บริการแก่ประชาชนตั้งแต่วันที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ประชาชนสามารถติดต่อหรือสอบถามข้อมูลได้ที่ทำการศูนย์ฯ หรือ**โทรศัพท์ ๐๔๓-๐๐๙-๐๐๗ ต่อ ๔๒๔๙๖ ในวันและเวลาราชการ**

oknation.nationtv.tv/blog/naichumpol

๒๑ กุมภาพันธ์ ‘วันยุติความรุนแรง ต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ’

ย้อนไปเมื่อ ‘วันเสาร์ที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๒’ ที่จังหวัดเชียงใหม่ ในงานเชียงใหม่เกย์ไพรด์ ครั้งที่ ๒ กลุ่มองค์กรที่ทำงานด้านความหลากหลายทางเพศและองค์กรที่ทำงานเรื่องเอดส์ได้ร่วมกันจัดกิจกรรมเดินขบวนพาเหรดเพื่อรณรงค์การป้องกันโรคเอดส์ และเรียกร้องให้สังคมตระหนักถึงการเคารพสิทธิของผู้มีความหลากหลายทางเพศ (LGBTIQ – Lesbian Gay Bisexual Transgender Intersex Questioning/Queer)

อย่างไรก็ดีงานดังกล่าวต้องล้มเลิกไปเนื่องจากมีประชาชนกว่า ๒๐๐ คน ออกมารวมกลุ่มขัดขวางและปิดล้อมผู้เข้าร่วมกิจกรรมไว้ โดยมีความพยายามในการสร้างความเกลียดชังต่อนักกิจกรรมผู้ร่วมในขบวนพาเหรดด้วยการใช้ความรุนแรงทางวาจาโดยมีการเบี่ยงเบนประเด็นการจัดงานเชื่อมโยงประเด็นทางการเมืองและกล่าวหาว่ากิจกรรมดังกล่าวได้ทำลายศิลปกรรมประเพณีและภาพลักษณ์ความเป็นเมืองวัฒนธรรมอันดีของเชียงใหม่

ขณะที่การเสนอข่าวของสื่อมวลชนท้องถิ่นจำนวนหนึ่งก็มุ่งนำเสนอข่าวความไม่เหมาะสมเชื่อมโยงกับข้ออ้างด้านวัฒนธรรมมีผลโดยอ้อมทำให้เกิดความเกลียดความกลัวและความไม่เข้าใจต่อกลุ่ม LGBTIQ นำไปสู่ความชอบธรรมในการใช้ความรุนแรงของกลุ่มประชาชนผู้คัดค้าน โดยผู้เข้าร่วมกิจกรรมในขณะนั้นยังระบุว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้ห้ามปรามการกระทำอันรุนแรงของกลุ่มประชาชนผู้ขัดขวางการจัดงานแต่อย่างใด*

ท้ายที่สุดแม้ผู้เข้าร่วมกิจกรรมกลุ่มหลากหลายทางเพศจะได้รับการปล่อยตัว แต่ก็ได้สร้างรอยแผลให้เกิดแก่นักกิจกรรมเหล่านั้น โดยในวันต่อมา ตัวแทนคณะกรรมการองค์กรพัฒนาเอกชนด้านเอดส์ภาคเหนือ กลาง ใต้ อีสาน และองค์กรสมาชิก ๑๕๐ องค์กร ซึ่งทำงานเรื่องความหลากหลายทางเพศทั่วประเทศ ได้ออกแถลงการณ์ประณามการปิดล้อมดังกล่าว โดยระบุว่าเป็นการกระทำที่คุกคามสิทธิและเสรีภาพของกลุ่มหลากหลายทางเพศ

เหตุการณ์ดังกล่าวนำไปสู่การก่อตั้งกลุ่ม ‘เสาร์ชาวเอ็ด’ ซึ่งเป็นการรวมตัวของกลุ่มผู้เผชิญเหตุการณ์ความรุนแรงในวันนั้น รวมทั้งองค์กรทำงานในประเด็นความหลากหลายทางเพศและโรคเอดส์ในประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง

พื้นที่ทางสังคมและสร้างความเข้าใจเรื่องวัฒนธรรมและวิถีชีวิตของชนกลุ่มน้อยทางเพศ สร้างเสริมศักยภาพของนักกิจกรรม รวมทั้งทำกิจกรรมสันติวิธีเพื่อให้มีการยุติการใช้ความรุนแรง การควบคุม การมีอคติ การสร้างความเกลียด ความกลัว และความเข้าใจผิดต่อวิถีชีวิตของกลุ่ม LGBTIQ และวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ของทุกปี ได้ถูกประกาศให้เป็น ‘วันยุติความรุนแรง ต่อกลุ่มหลากหลายทางเพศ’ โดยกลุ่มคนที่ทำงานในประเด็นดังกล่าว เพื่อเตือนใจถึงเหตุการณ์รุนแรงอันเป็นผลมาจากความไม่เข้าใจของสังคมในสิทธิของ LGBTIQ และย้ำเตือนถึงภารกิจสำคัญในการสร้างพื้นที่และตัวตนให้แก่คนหลากหลายทางเพศในไทยให้ทัดเทียมชายหญิงต่อไป

* กลุ่มเสาร์ชาวเอ็ด. (๒๕๕๒). การละเมิดสิทธิและการใช้ความรุนแรงต่อกลุ่มผู้เดินขบวนงานเชียงใหม่เกย์ไพรด์. ประชาไท.

กสม. รับเรื่องร้องเรียนขอให้รายงานต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิต่อภิกษุณี

วันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ **นายวัลลภ ตังสฤต** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องร้องเรียนจาก นายไพฑูรย์ นิตติวัน อดีตประธานคณะกรรมการปฏิรูปแนวทางและมาตรการปกป้องพิทักษ์กิจการพระพุทธศาสนา สถาปนาปฏิรูปแห่งชาติ พร้อมด้วยคณะภิกษุณีเข้ายื่นหนังสือร้องเรียนต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) โดยขอให้ กสม. ส่งรายงานผลการตรวจสอบที่ ๓๔๔ / ๒๕๕๔ ต่อนายกรัฐมนตรีเพื่อสั่งการให้มีการดำเนินการตามมาตรการแก้ไขปัญหาการละเมิดสิทธิของภิกษุณีกรณีหาเถรสมาคมมีมติห้ามบวชภิกษุณีในประเทศไทย โดยล่าสุดมีการห้ามไม่ให้ภิกษุณีเข้าไปในพระที่นั่งดุสิตมหาปราสาทเพื่อกราบพระบรมศพ

กสม. ประชุมแก้ปัญหาโครงการก่อสร้างคอนโดกระบะวิถีชุมชนลาดพร้าว

เมื่อวันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ **นางเตือนใจ ดีเทศน์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการสิทธิชุมชนพร้อมคณะประชุมร่วมกับผู้แทนสำนักงานเขตลาดพร้าว สำนักสิ่งแวดล้อม กรุงเทพมหานคร และผู้แทนบริษัทก่อสร้างคอนโด ๑๕ ไร่ บริเวณซอยประเสริฐมนูกิจ ๑๔ ลาดพร้าว กรณีชาวบ้านกว่า ๒๕๐ หลังคาเรือนได้รับความเดือดร้อนต่อวิถีชีวิตเรื่องปัญหาน้ำท่วมขัง การจ่อครก และสาธารณสุข โดยมีการเสนอให้บริษัทปรับลดขนาดโครงการ ร่นระยะให้ห่างจากชุมชนมากขึ้น และหน่วยงานควรจัดระบบระบายน้ำให้มีประสิทธิภาพ

ผู้แทนยูนิเซฟ/ประเทศไทยหารือร่วม กสม. วางแผนขับเคลื่อนหลักการชี้แนะสหประชาชาติว่าด้วยสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจ

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นายโรมัส ดาวัน ผู้แทนองค์การยูนิเซฟประจำประเทศไทย เข้าพบและหารือกับ **นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม ในรายละเอียดแผนยุทธศาสตร์ในการขับเคลื่อนเรื่องธุรกิจกับสิทธิมนุษยชนในปี ๒๕๖๐ - ๒๕๖๑ ของคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ที่ได้มุ่งเน้นให้เกิดการนำหลักการชี้แนะเรื่องสิทธิมนุษยชนสำหรับธุรกิจตามกรอบงานขององค์การสหประชาชาติในการคุ้มครอง เคารพ และเยียวยา (UN Guiding Principles-UNGPs) มาใช้ รวมถึงความเป็นไปได้ในความร่วมมือระหว่างยูนิเซฟประเทศไทยกับ กสม. ในเรื่องภาคธุรกิจและตลาดหลักทรัพย์กับการปกป้องสิทธิเด็กและความเป็นอยู่ที่ดีอย่างยั่งยืนของเด็กในประเทศไทยด้วย

กสม. เข้าเฝ้ากราบสักการะสมเด็จพระสังฆราช พระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์

วันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ **นายวัลลภ ตังสฤต** ประธานกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ **นางฉัตรสุดา จันทริคิยง** **นางประกายรัตน์ ตันธีรวงศ์** **นายแพทย์สุรเชษฐ์ สถิตนิรามัย** กรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ผู้บริหารและข้าราชการสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ เข้าเฝ้ากราบถวายสักการะ สมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก พระองค์ที่ ๒๐ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ ณ วัดราชบพิธสถิตมหาสีมาราม กรุงเทพมหานคร

ชาวบ้านร้อง กสม. ตรวจสอบการเดินทาง ‘เขื่อนท่าแซะ’ และการคุกคามสิทธิเสรีภาพประชาชน ๙ ปีบด ครม. สั่งชะลอโครงการไม่เป็นผล

ชาวบ้านท่าแซะร้อง กสม. ถูกสกัดกั้น
การเดินทางยื่นหนังสือคัดค้านเขื่อน

วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ นางเดือนใจ
ดีเทศน์ และนางอังคณา นีละไพจิตร กรรมการ
สิทธิมนุษยชนแห่งชาติ รับเรื่องราวร้องเรียน
จากผู้แทนชาวบ้านกลุ่มอนุรักษ์ต้นน้ำท่าแซะ
กรณีขอให้ตรวจสอบการสนับสนุนโครงการ
เขื่อนท่าแซะ จังหวัดชุมพร และการคุกคาม
สิทธิเสรีภาพของประชาชนในตำบลสองพี่น้อง
อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร

โดยผู้ร้องให้ข้อมูลว่า สืบเนื่องจากเมื่อ
คำวันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ทหารจากมณฑล
ทหารราบที่ ๔๔ ค่ายเขตอุดมศักดิ์ อาศัยอำนาจ
ตามมาตรา ๔๔ นำกำลังทหารพร้อมอาวุธ
จำนวน ๒๐ นาย เดินทางเข้าไปยังพื้นที่ก่อสร้าง
เขื่อนท่าแซะ ตำบลสองพี่น้อง จังหวัดชุมพร
เพื่อเชิญตัวแกนนำกลุ่มผู้คัดค้านจำนวน ๑๕ ราย
ไปยังค่ายเขตอุดมศักดิ์ แกนนำนับ ๑๕ คน

ได้เจรจาต่อรองและเดินทางไปยังค่ายเขตอุดมศักดิ์ในเช้าวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ แทน โดยเจ้าหน้าที่ทหารได้พูดคุยกับแกนนำเรื่องการเดินทางโครงการ
เขื่อนท่าแซะก่อนปล่อยตัวกลับ แต่ต่อมาช่วงเย็นวันเดียวกันปรากฏว่า
เจ้าหน้าที่ทหารได้กักตัวพนักงานขับรถบัสจำนวน ๓ คันที่จะพาชาวบ้าน
เดินทางเข้ากรุงเทพฯ เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านการเดินทางการก่อสร้าง
เขื่อนท่าแซะต่อคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ (กสม.) และ
นายกรัฐมนตรี ณ ทำเนียบรัฐบาลในวันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ ตามกำหนดเดิม
เป็นเหตุให้ชาวบ้านได้รับความลำบากในการเดินทาง และได้เดินทาง
ออกจากหมู่บ้านด้วยตนเอง โดยเดินเท้าออกมาทางป่าและแยกกันต่อรถ
มายังกรุงเทพฯ เพื่อยื่นหนังสือคัดค้านในที่สุด

9 ปี บด ครม. สั่งชะลอเขื่อนท่าแซะ ลับหลว?

สำหรับโครงการเขื่อนท่าแซะ เป็นโครงการก่อสร้างเขื่อนของกรมชลประทาน
ความจุประมาณ ๑๕๗ ล้านลบ.ม. บนพื้นที่น้ำท่วม ๖,๔๐๐ ไร่ เดิมมี
แผนการก่อสร้างระหว่างปี ๒๕๔๗ - ๒๕๕๒ แต่ได้เกิดกระแสคัดค้าน
จากชาวบ้านในพื้นที่ และภาคประชาสังคม ทั้งการจัดทำรายงานการวิเคราะห์
ผลกระทบสิ่งแวดล้อม หรือ EIA ก็ไม่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการ
ผู้ชำนาญการพิจารณารายงานผลกระทบสิ่งแวดล้อม (คชก.) นำไปสู่
การสั่งชะลอโครงการตามมติคณะรัฐมนตรี (ครม.) เมื่อวันที่ ๑๕ มกราคม
๒๕๕๑ โดยกำหนดห้ามมิให้กรมชลประทานดำเนินการใดๆ ในพื้นที่
และให้จังหวัดตั้งคณะกรรมการบริหารลุ่มน้ำท่าตะเภาซึ่งมีคลองท่าแซะ
เป็นหนึ่งในคลองสาขา

อย่างไรก็ตามแม้จะมีมติ ครม. ให้ชะลอโครงการดังกล่าว แต่ภายหลังกองการกระทรวงมหาดไทยจากภาครัฐซึ่งมีมติให้เดินหน้าการสร้างเชื่อมต่อไปโดยอพยพชาวบ้านในพื้นที่ออกเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๙ ชาวบ้านผู้คัดค้านเขื่อนท่าแซะจึงเข้ายื่นหนังสือร้องเรียนต่อ กสม. เพื่อขอให้ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว โดย **นางเตือนใจ ดีเทศน์** กรรมการสิทธิมนุษยชน

แห่งชาติ ในฐานะประธานอนุกรรมการด้านสิทธิชุมชนและฐานทรัพยากรเปิดเผยว่า จากการร้องเรียนในครั้งนั้น กสม. ได้ประชุมร่วมกับผู้แทนหน่วยงานต่าง ๆ ในพื้นที่รวมทั้งกรมชลประทาน โดยมีมติร่วมกันเมื่อเดือนกรกฎาคม ๒๕๕๙ ดังนี้ ๑) ตั้งคณะทำงานยุทธศาสตร์การบริหารจัดการลุ่มน้ำชุมพรโดยประชาชนมีส่วนร่วม ๒) ให้กรมชลประทานชะลอโครงการเขื่อนท่าแซะ และ ๓) ให้หน่วยงานระดับจังหวัดและกรมชลประทานร่วมกันศึกษาแนวทางการบริหารจัดการน้ำเพิ่มเติม แต่ปัจจุบันยังมีความพยายามเดินหน้าการสร้างเขื่อนซึ่งขัดกับมติคณะรัฐมนตรีและขัดกับผลการประชุมระหว่าง กสม. กับหน่วยงานในพื้นที่ กสม.จึงขอรับเรื่องไว้พิจารณาเพิ่มเติม และจะจัดทำรายงานการตรวจสอบอย่างเร่งด่วนเพื่อเสนอความเห็นต่อรัฐบาลต่อไป

เกิด 'เขื่อนท่าแซะ' ให้ประโยชน์-กระทบอะไร?

จากข้อขัดแย้งในการก่อสร้างเขื่อนระหว่างภาครัฐและชุมชน สามารถรวบรวมประโยชน์ของเขื่อนและผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นได้ดังนี้

ประโยชน์ของเขื่อนท่าแซะ

(ข้อมูลจากเว็บไซต์กรมชลประทาน)*

ป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในเขตที่ราบลุ่มบริเวณลุ่มน้ำชุมพร

เป็นแหล่งน้ำต้นทุนสำหรับเกษตรกรรม การอุปโภคบริโภค การประปาในเขตอำเภอเมือง อำเภอท่าแซะ อำเภอปะทิว จังหวัดชุมพร

เป็นแหล่งน้ำดิบให้กับพื้นที่นิคมอุตสาหกรรมอำเภอบางสะพาน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

ช่วยผลักดันน้ำเค็มที่ปากคลองท่าตะเภา

เป็นแหล่งเพาะเลี้ยงพันธุ์ปลาและประมงน้ำจืด

เป็นสถานที่ท่องเที่ยว

ผลกระทบหากมีเขื่อนท่าแซะ

(ข้อมูลจากนักวิชาการ/ภาคประชาสังคม)**

ป้องกันและบรรเทาอุทกภัยในเขตที่ราบลุ่มบริเวณลุ่มน้ำชุมพร

ทำลายพื้นที่เกษตรกรรม เช่น สวนยางพารา สวนทุเรียน ของประชาชนจำนวนมาก

ส่งผลกระทบต่อทำกินและที่อยู่อาศัยของชาวบ้านตำบลสองพี่น้อง อำเภอท่าแซะ จังหวัดชุมพร ประมาณ ๕๐๐ ครัวเรือน
นำไปสู่อพยพของประชาชนจำนวนมากโดยไม่สมัครใจ

เขื่อนมีความเสี่ยงได้รับความเสียหายจากการเกิดแผ่นดินไหวเนื่องจากสันเขื่อนท่าแซะจะสร้างบนรอยเลื่อนระนอง ซึ่งเคยเกิดแผ่นดินไหวขนาด ๔ ริคเตอร์มาแล้วเมื่อปี ๒๕๕๕

พื้นที่ใต้เขื่อนมีลักษณะเป็นพื้นที่สวนเป็นลูกกลอนมิใช่ที่ราบ จึงไม่ต้องการเขื่อนเพื่อทำระบบชลประทาน

ขาดความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

โดยที่ผ่านมา ชาวบ้านในพื้นที่และภาคประชาสังคมได้เสนอให้มีการบริหารจัดการน้ำในรูปแบบอื่นแทนการสร้างเขื่อน เช่น การสร้างฝายชุมชน/ฝายมีชีวิตตามลุ่มน้ำสาขานขนาดเล็ก และการดูแลป่าต้นน้ำให้อุดมสมบูรณ์

* <http://web.rid.go.th/lproject>

** ดร.ไชยณรงค์ เศรษฐเชื้อ, หาญณรงค์ เยาวเลิศ, (กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐), สำนักข่าวอิศรา สัมภาษณ์.

ประกาศสำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ
เรื่อง เจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการปฏิบัติราชการ

ด้วยการทุจริตและประพฤติมิชอบ ส่งผลเสียหายต่อประเทศ และบั่นทอนการเคารพ คำนึง และตอบสนองต่อสิทธิมนุษยชนในทุกมิติอย่างร้ายแรง ประกอบกับยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ ๓ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔) มีวัตถุประสงค์เพื่อบูรณาการความร่วมมือจากทุกภาคส่วนในการสร้างวัฒนธรรมการต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบอย่างเข้มแข็งทั่วทั้งสังคมไทย เพื่อให้เป็นประเทศที่มีมาตรฐานความโปร่งใสเทียบเท่าระดับสากล

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติได้ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องดังกล่าว จึงขอประกาศเจตจำนงสุจริตในการบริหารงานและการปฏิบัติราชการ เพื่อให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ยึดถือเป็นหลักสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

๑. ด้านความโปร่งใส

เปิดโอกาสให้ประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียสามารถเข้าถึงข้อมูลต่างๆ ของหน่วยงาน และข้อมูลเกี่ยวกับการจัดซื้อจัดจ้าง ภายในขอบเขตของกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้องได้โดยสะดวกและรวดเร็ว รวมทั้งให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติงานและการพัฒนาการดำเนินงาน ตลอดจนมีกระบวนการจัดซื้อจัดจ้างที่ชัดเจน โปร่งใสในทุกขั้นตอน และมีการจัดการเรื่องร้องเรียนเกี่ยวกับการปฏิบัติหน้าที่อย่างเป็นระบบและโปร่งใส

๒. ด้านความพร้อมรับผิด

มุ่งมั่นตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ที่รับผิดชอบอย่างเต็มความสามารถด้วยความซื่อสัตย์สุจริต เป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล และพร้อมรับผิดในผลการปฏิบัติหน้าที่

๓. ด้านความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน

เสริมสร้างให้ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ตระหนักถึงการปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเป็นธรรมและโปร่งใส เป็นไปตามกระบวนการ มาตรฐาน หรือขั้นตอนการให้บริการที่กำหนดไว้ ไม่เลือกปฏิบัติ ไม่มีพฤติกรรมที่เข้าข่ายการทุจริตต่อหน้าที่และการทุจริตเชิงนโยบาย

๔. ด้านวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร

ปฏิบัติหน้าที่โดยยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมตามประมวลจริยธรรม มีการปลูกฝัง เสริมสร้างจิตสำนึก และวัฒนธรรมองค์กรที่ไม่ยอมรับพฤติกรรมกรรมการทุจริต การไม่ทนต่อการทุจริต ความอายหรือความกลัวที่จะกระทำการทุจริตและการแยกแยะผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม

๕. ด้านคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน

บริหารจัดการหน่วยงานให้เกิดผลสัมฤทธิ์ โดยยึดมั่นคุณธรรมและความโปร่งใส ทั้งในด้านการบริหารงานบุคคล การงบประมาณ และการบริหารงานทั่วไป รวมถึงผลประโยชน์ส่วนรวมของชาติและประชาชน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๐

(นางภิรมย์ ศรีประเสริฐ)

เลขาธิการคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

UNODC ถวายตำแหน่งทูตสันถวไมตรีด้านหลักนิติธรรม ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แด่พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา

Her Royal Highness Princess Bajrakitiyabha Mahidol, Goodwill Ambassador for the Rule of Law in Southeast Asia

๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐ สำนักงานป้องกันยาเสพติดและปราบปรามอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ (UNODC) ถวายตำแหน่งทูตสันถวไมตรีด้านหลักนิติธรรมประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้แด่ **พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระราชธิดาในสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมหาวชิราลงกรณ บดินทรเทพยวรางกูร**

นายเจเรมี ดักลาส ผู้แทน UNODC ประจำภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้กล่าวยกย่องพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาว่า พระองค์มิได้ทรงมองว่าพระองค์เองอยู่เหนือกฎหมาย ทรงมีความสนพระทัยและจะเข้ามาช่วยผลักดันการปฏิรูประบบยุติธรรม และยังทรงสนพระทัยเป็นพิเศษเกี่ยวกับประเด็นสิทธิผู้ต้องขัง โดยเฉพาะเรือนจำทัณฑสถานที่ควบคุมผู้ต้องขังหญิง

โดยเมื่อปี ๒๕๕๕ พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา ทรงดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตไทยประจำ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ ว่าด้วยการป้องกันอาชญากรรมและความยุติธรรมทางอาญา และเอกอัครราชทูตไทยประจำออสเตรีย และก่อนหน้านี้ UNODC เคยทูลเกล้าฯ

ถวายรางวัลเกียรติยศสูงสุด Medal of Recognition จากการที่พระองค์ทรงมีบทบาทสำคัญในงานด้านกระบวนการยุติธรรม เช่น การจัดตั้งกองทุนพัชรกิติยาภาเพื่อการศึกษากฎหมาย การรณรงค์ยุติความรุนแรงต่อเด็กและสตรี โครงการกำลังใจเพื่อจัดทำมาตรฐานผู้ต้องขังหญิง (Bangkok Rules) ฯลฯ

ข้อมูล : UNODC, BBC Thai

กรุณาส่ง

.....

.....

.....

.....

ชำระค่าบริการเป็นเงินเชื่อ
ใบอนุญาติเลขที่ ๙/๒๕๕๒
ปณ.ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ

สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

รู้จักสิทธิ รักสิทธิ
ไม่ละเมิดสิทธิ

จัดพิมพ์เผยแพร่โดย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

หากต้องการข้อมูล ข้อเสนอแนะและบอกรับมุมมองสิทธิ ฟรี ! ติดต่อ :

สำนักส่งเสริมและประสานงานเครือข่าย สำนักงานคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น ๖ และ ๗ ถนนแจ้งวัฒนะ แขวงทุ่งสองห้อง เขตหลักสี่ กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๐๔๐ ๓๔๐๐, ๐ ๒๐๔๐ ๓๕๐๐ โทรสาร ๐ ๒๐๔๓ ๙๕๗๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ promotenetwork@nhrc.or.th หรืออ่าน มุมมองสิทธิ ได้ที่ www.nhrc.or.th